

పరిచయం (14:1-15:13):

క్రైస్తవులకు భాన్యాభాగ్రాంయములు

కలిగింయున్నప్పణి

(14:1-4)

సమాధానాన్ని ఐకమత్యాన్ని నేను యిష్టపడతాను. ప్రతి ఒక్కరు ప్రతి ఒక్కరితో ఏకీభవించాలని నేను కోరతాను, అందరు కలిసిమెలసి సమాధానంగా నివసించాలని వాంచిస్తాను. అదే సమయంలో, యిది వాస్తవము కాని కోర్చెయని చివరికి గుర్తించాను. మానవులు ఎక్కడున్నా, భిన్నాభిప్రాయములు తల ఎత్తుతాయి. అది లోకంలో మాత్రమే గాక; సంఘంలోను వాస్తవమైయుంటుంది. “మనకు అభిప్రాయభేదాలు వచ్చినట్టయితే ఏమి చేయాలి?” అనేది మన ప్రశ్న కాదు. గాని, “బేదాబిప్రాయాలు వచ్చినప్పుడు మనం ఎలా మసలుకోవాలి?” అనేది మన చర్యనీయాంశమైయుంది.

రోమా 14:1-15:13లో ఈ అంశాన్ని పొలు సుదీర్ఘంగా చర్చించాడు. రోమా 12:1తో ఆరంభించి సాధారణంగా కొన్ని వచ్చాలను మాత్రమే తీసికొని అపొస్టలుడు పలు అంశాలను చర్చించాడు. ఏదియొలగున్నా, మనం యితర క్రైస్తవులతో ఏకీభవించినప్పుడు, మనం ఎలా ప్రవర్తించాలి అనే విషయాన్ని చర్చించడానికి ఒక అధ్యాయంకంటే ఎక్కువ భగాన్నే - ముపైయారు వచ్చాలను - అతడు తీసికొన్నాడు.

యూదులలోనుండి వచ్చిన క్రైస్తవులకును, అన్యజనులలోనుండి వచ్చిన క్రైస్తవులకును¹ మధ్య ప్రధానమైన సమస్య ఉండినట్లు తీర్మానించుకొనడానికి కొందరు వ్యాఖ్యానకర్తలకు యిది హేతువయ్యాంది.² రోములో పొలుకు చాలమందితో సంబంధ మున్సుట్టుంది (16:3, 5-15 చూడు), ఒకవేళ సంఘరణ అక్కడ ఉండియుంటే, అతనికి తెలిసియుండేది. అయినా, పొలు ప్రయాణాలలో మన మూల వాక్యంలో చిత్రించబడిన ఒత్తిడిలాంటిది అనేక ఘోరలలో అతడు ఎదుర్కొన్నాడు. గసుక, ఈలాటి సమస్యలు తలట్టే అవకాశాన్ని నిరోధించడానికి ఈ సందేశాన్ని ఆత్మచే నడిపింపబడి చేర్చాడు.

మూల వాక్యం దీర్ఘంగా ఉండి కొన్నిసార్లు ఎక్కువ వివరణ యిస్తుంది. అందువలన నేను కొద్ది కొద్ది భాగాలుగా విడగొట్టి ఎక్కువ అర్థసహితంగా ఉండేలా చేశాను. ఈ పరిచయపు పాఠంలో, 1నుండి 4 వచ్చాలవరకు క్లపమైన సర్వోలో పూర్వగాఢను చర్చించుచాం.

పేడించు సమస్యలు

పరిస్థితి?

మూలవాక్య పరనాన్ని మనం ఆరంభించక ముందు, మనం ఎదుర్కొబోయే సవాలులను గ్రహించవలసియుంటుంది. శోలు చర్చ ప్రేరేషిస్తున్న స్వచ్ఛమైన పరిస్థితిని మనం నిశ్చయంగా చెపుతేం అనేది మొదటి ప్రధానమైన సవాలు. పరిస్థితి శోలుకు తేటగా ఉంటుంది, రోములోని తన పారకులకు కూడ స్వప్తంగానే ఉండ వచ్చు, కానీ అది మనకు తేటగా లేదు. అది తినువాటికి సంబంధించినది (14:2, 21), ప్రత్యేక దినావరణలకు సంబంధించినది (14:5), ద్రాక్షారసానికి ఒక విధంగా చెందినది (14:21) - అయితే శోలు మనస్సులో ఏమి ఉందో అనేదాని విషయంలో ఏకీభావం కుదరక ఉంది. దీనితో ముడివేయబడినదై - “బలవంతులైన” సహోదరుడు “బలహీనుడైన” సహోదరుడు అంబే ఏమో ఖచ్చితంగా ఏకీభావం లేకుండపోతుంది (15:1; 14:1, 2; 15:1).

రోమా 14లోని ఉదాహరణలన్నింటితో, “బలహీనుడైన” సహోదరుడుంటే, పాత నిబంధన చట్టపు అడుగుజాడలను అతుక్కుపోయి - యూదులలోనుండి క్రైస్తవుడై నట్టు అనేకులు ఒప్పింపబడ్డారు. దినాలకు సంబంధించి, వారు యూదుల క్యాలెండ రును ఉపయోగించుకునేవారు. తిను ఆహార వస్తువులకు సంబంధించి, రోమువంటి విగ్రహాధన చేసే మత వ్యవస్థలో, మార్కెట్టు స్థలంలో కొనే ఏ మాంసమైనా యూదా మత సంబంధంగా సిద్ధపరచబడినదైయుండదు.³ క్లేమ విధానంగా ఉండడానికి వారు శాకాహారులైయుంటారు.⁴ ఈ పంథాలో చూస్తే అన్యజనులలోనుండి క్రైస్తవులైనవారు “బలవంతులైన” సహోదరులైయుంటారు - ఏరితోపాటు శోలువంటి వెలిగింపబడిన కొద్దిమంది యూదులలోనుండి వచ్చినవారైయుంటారు.

ఈలాటి భావాన్ని కలిగియుండేవారు రోమా 14కును, 1 కొరింథియులకు 8-10తో విగ్రహములకు అర్పించినవాటిని తినుటయే చర్చకును సంబంధం అంతగా లేదని తలంచుతారు. రెండు లేఖన భాగాల మధ్య పోలికలున్నాయని అంగికరించవలసి యుండగా, వారు ప్రాముఖ్యమైన వ్యతాయాసాలను గుర్తిస్తారు.

జప్పుడు వర్ణింపబడిన విధానం టైటీయుండవచ్చ గానీ, యూదులలోనుండి వచ్చిన క్రైస్తవులు “బలహీనులని,” అన్యజనులలోనుండి వచ్చిన క్రైస్తవులు “బలవంతులైన” గుంపు అని చేయబడిన తీర్మానంతో నేను అశోకర్యంగా ఉన్నాను. పైగా, 1 కొరింథియులకు 8-10తో పీలయ్యే బాంధవ్యం అతి త్వరలో రద్దు చేయబడిందని నేను తలంచుతున్నాను. విగ్రహములకు బలియర్పించినవాటిని క్రైస్తవులు తినే సమస్య ఎక్కడ గుర్తు చేయ బడు తుందో, ఆ కొరింథునుండి శోలు ప్రాస్తున్నాడు సుమీ.

నాకు తెలిసినంతమట్టుకు, యూదులు పాత నిబంధన ఆహార నియమాన్ని వెంటాడ సమర్పించుకొనడం అన్యజనుల మాంసపు మార్కెట్టు యూదుల చట్ట ప్రకారం సిద్ధపరచ బడుతుందనే దానిమీద ఆధారపడియుండలేదు. కానీ వారు ధర్మశాస్త్రంలో విధింప బడిన ప్రకారంగాను వారి పారంపర్యాలకు అనుగుణంగాను వారు వధించి తమ

మాంసాన్ని సిద్ధపరచుకొనడానికి ప్రయాసపడేవారు. అందువలన మాంసం తినడానికి మానిషీసవారు ఎవరైనా ఉంటే వారు అన్యజనులలోనుండి వచ్చిన క్రొపులైయుండాలి. ఎందుకంటే మార్కెట్లో దొరికే మాంసం విగ్రహం ద్వారా మొదట అర్పించినది అమృకంలోనికి కొంత తెస్తారనే విషయం వారికి బాగా ఎరుకైయుంటుంది.

ప్రతి విషయంలోను ఒక గుంపు “బలవంతులని” మరో గుంపు “బలహీనులని” శోలు పేరుపెట్టినట్టు తీర్మానించడానికి ఏ రుజువు లేదు. యూరూల్లోనుండి క్రెస్టవులైనవారు ఒక విషయంలో (దినాలను ఆచరించడంలో) “బలహీనులైయున్నట్టు” ఒక విషయాన్ని అతడు కావాలని ఏరుకొనియుండవచ్చు. మరో విషయంలో (మాసం తినకపోవడంలో) అన్యజనులలోనుండి వచ్చిన క్రెస్టవులు “బలహీనులైనదాన్ని” అతడు కోరుకొనియుండవచ్చు. “ఆత్మ సంబంధంగా మేము మీకంటే బలమంతులమనే” పరిస్థితిని చల్లార్పువచ్చు. (మనకు మనమే యథార్థవంతులమైయున్నట్టయితే, కొన్ని విషయాలలో మనం “బలవంతులమైయుండగా,” యితర విషయాలలో మనం “బలహీనులమైయుండే” అవకాశమంది.)

రోమా 14:1-15:13లో శోలు మనస్సులో ఏముందో నిశ్చయముగా మనకు తెలియదు. గనుక ఈ విషయంలో మనం హౌష్టంగా ఉండలే. Richard A. Batey యిలా అభిప్రాయపడ్డాడు, “అదృష్టవశాత్తు, ఈ భాగంలోని శోలు ఉపదేశాన్ని గ్రహించడానికి నిక్కచ్ఛిగా ఏ క్రెస్టవులు శోలు మనస్సులో ఉన్నారో మనం గుర్తించనక్కర లేదు.”⁵ మనం మూల వాక్యం గుండా వెళ్లుతుండగా, అవకాశాలను నేను చర్చిస్తాను. అయితే ఊహాలను ఆధారం చేసికొని తీర్మానాలకు రాకుండునట్లు మనం జాగ్రత్తపడవలసియుంటుంది.

వర్తింప?

మరో ప్రశ్న ఉధృవిస్తుంది: నేడు మనం ఏ విధమైన వర్తింపు చేసికోవచ్చు? రోమా 14, 15లో ఏ యిఖ్యంది ఉన్నప్పబీకిని, శోలు మొదటి శతాబ్దిపు సమస్యలను డీల్ చేస్తున్నాడు నేడు మనం ఎదుర్కొనేవాటికి అవి బహు దూరంగా ఉన్నట్టు కన్నిస్తాయి. అయితే యిక్కడ మనకేదైనా సందేశమందా? అవును. ఇప్పటికి అందులో ఏ సందేశము లేకుండ ఉన్నట్టయితే, ఈ లేఖన భాగాన్ని పరిశుద్ధాత్మ మనకు భిర్ణం చేసియుండేవాడు కాదు. ఇరవైయొకటప శతాబ్దానికి యిందులో సందేశమేమి?

పలు విధములైన కార్యకలాపాలను, నమ్మకాలను సమర్థించుకొనడానికి రోమా 14ను ఉపయోగిస్తున్నట్టు సంవత్సరాల తరబడి నేను విన్నాను. ఉండాహరణకు, తాను ఏది నమ్మినా, లేక ఆలోచిస్తున్నా, క్రీస్తునందు విశ్వాసముంచిన ప్రతి ఒక్కరిని అంగీకరించుమని రోమా 14:1 యొక్క అర్థమని కొండరు ఉద్ఘాటించారు. ఎక్కువ తరచుగా, ప్రశ్నార్థకమైన నైతిక ఆచరణలను సమర్థించడానికి ఈ లేఖన భాగం ఉపయోగింపబడింది. నేను పిల్లలవాడనైయుండినప్పుడు, వచనం 21లోని KJV ప్రయోగం (“offended”) అనేది “సీపు చేస్తున్నది నాకు యిష్టం లేదు అనే భావంతో ఉపయోగింప బడింది. అది నన్ను అశ్యంతరపరచింది; గనుక, శోలు ఉపదేశం

ప్రకారం, అది చేయడం నీవు మానుకోవాలి!” మూల వాక్యం గుండా వెళ్లేటప్పుడు ఈలాటి మొసయుక్కమైన కొన్ని వర్తింపులతో నేను డీల్ చేస్తాను.

వర్తింపుకు సంబంధించి నేను చెప్పగలిగే అతి ప్రాముఖ్యమైన విషయమేమంటే - అభిప్రాయ భేదాలు ఎన్ని ఉన్నా, (క్రెస్చులుగా) ఎలా ప్రవర్తించాలో ఈ లేఖన భాగం తెలియజేస్తుంది. NASB అధ్యాయం 14 ప్రారంభంలో యిలా సూచిస్తుంది: “ఇప్పుడు విశ్వాసమందు బలహీనుడైనవానిని అంగికరించు, కానీ తన అభిప్రాయముల మీద తీర్పు చేసే ఉద్దేశంతో కాదు” (1 వచనం; నొక్కి చెప్పింది నాది).⁶ “తన అభిప్రాయాల మీద” అనే ప్రయోగం “అల్పమైన వాటిని గూర్చి కలతచెందుతు” అని అర్థమిచ్చే గ్రీకు రూపంనుండి యిది తర్జుమా చేయబడింది.⁷ ఈ బావాన్ని వ్యక్తపరచడానికి - “తాత్మాలికములు,” “అవసరం లేనివి,” “అప్రాముఖ్యమైన విషయాలు,” “స్వల్ప విషయములు,” “పట్టింపులేని విషయాలు” అనేవి ఉపయోగించబడ్డాయి.

క్రొత్త నిబంధన క్రెస్చున్నాన్ని పునరుద్ధరించడానికి పూనుకున్నవారు, (లేఖనాల్లో తేటగా బోధింపబడిన) “విశ్వాస సంబంధమైన విషయానికిని” “అభిప్రాయాలకును” మధ్యగల వ్యత్యాసాన్ని తేటగా ఎల్లపేళలా గుర్తించారు. గత కాలంలో “విశ్వాస విషయంలో, ఏకత్వం; అభిప్రాయాల విషయంలో, స్థాతంత్ర్యం; మరియు అన్ని విషయాలలో ప్రేమ” అనే ఉద్దేశం వినిపించింది.⁸ విశ్వాస విషయంలో వ్యత్యాసాన్ని ఎలా డీల్ చేయాలో రోమా 16:17లో పోలు వివరించాడు. మన ప్రస్తుతపు మూల వాక్యం, అభిప్రాయభేదాలకు సంబంధించిన అక్కరగలదై ఎలా ప్రవర్తించాలో తెలుపుతుంది.

రోమా 14:1-15:13 యొక్క వర్తింపు అభిప్రాయాలకు పరిమితి చేయబడాలని నేను తనిభీ చేసిన ప్రతి వ్యాఖ్యానం అభిప్రాయపడింది. ఉడాహరణకు, Douglas J. Moo యిలా అన్నాడు, “ఇక్కడ పోలు కోరుతున్న సహానం సమస్త విషయాలకు విస్తరింపచేయలేం... పోలు పరిస్కరిస్తున్న సమస్యలాంచి సమస్యలకు రోమా 14:1-15:13లోని సహానమను వర్తింపచేయాలి”⁹ అదే సమయంలో, సిద్ధాంత సంబంధమైనవియు, నైతిక సంబంధమైనవియునైన విషయాలను అభిప్రాయాలుగా అభివర్ణించి అనేకమంది రచయితలు తన సొంతమైన జాబితాలను చేర్చారు.¹⁰ భాష్యిస్తుం ముంచడమైయిండాలా లేదా, నైతికపరమైన విషయాలలో జూడం అనేదాన్ని అభిప్రాయాలుగా అభివర్తించారు.

రోమా 14ను వర్తింపజేయడంలో, తాము ఏమి రుజువు చేయ పూనుకొంటారో వాటిని ఊహించడమనేది సిద్ధారణమైన అభ్యాసమైపోయింది. అంటే, ఈ విషయం గాని, ఆ సంగతి గాని అభిప్రాయానికి సంబంధించిన వారు ఊహించి, రోమా 14ను దానికి వర్తింపజేస్తారు. రోమా 14లోని సూత్రాలను ఏ విషయానికైన గట్టిగా వర్తింపజేయబడక ముందు, ఆ విషయం అభిప్రాయాల జాబితాలో పడుతుందన్న సంగతిని మొదటిగా తెలిసికోవాలి. అది అంత సులభమైనదేమీ కాదు. అనేక విషయాలు కొండరు క్రెస్చులచే సిద్ధాంతంగా భావించబడినట్టు ఒప్పింపబడినదే మరికొండరు క్రెస్చులచే అభిప్రాయంగా భావింపబడింది.

నేటి మనకు రోమా 14:1-15:13 పెడ్డగా చెప్పేదేమీ లేదని దాని అర్థమా?

అలా ఏ మాత్రమూ కాదు. సంఘంలో, విశ్వాస విషయానికి సంబంధించిన వాటిమీద కొన్నిపొర్లు అంగీకారానికి రాదు. అయితే ఆభిప్రాయ పరిధికి సంబంధించిన వాటిమీద తరచుగా ఏకీభావానికి అందులో పాల్గొనేవారు రారు. నా జీవిత కాలంలో, సిద్ధాంతపరమైన కొన్ని విషయాలు సంఘాలను విభాగించినట్టు నేను చూచాను. అదే కాలంలో, అభిప్రాయాలకు సంబంధించిన సంగతులు స్థానిక సంఘాల సమైక్యతను పాడు చేసినట్టు వందలసార్లు చూచాను.

ఉదాహరణకు, సంఘ ధన నిధిలోనుండి ఫలాని పనికి డబ్బు ఖర్చు చేయాలనే నిర్ణయం చేయడంలో, కొండరు బలంగా (గట్టిగా) ఆలాటి అవమానకరమైన కార్యానికి ప్రభువు సామ్య దురిసియోగం చేయకూడదని ఆక్రేపణ తెలిపారు. మరల, క్రొత్త సువార్తికుని తేవాలని స్థానిక సంఘ పెద్దలు తీర్మానించినప్పుడు, ప్రస్తుతపు సువార్తికుని ప్రేమించేవారు తిరుగుబాటు చేస్తారు. అభిప్రాయాల పరిధిలో ఉభయపక్షాలు అంగీకారానికి రాలేని నీ సాంత ఉదాహరణలను నీవు చేర్చవచ్చు. ఈలాటి పరిస్థితుల్లో రోమా 14 బహుగా సహాయపడునడైయుంటుంది. సంఘంలోని భేదాభిప్రాయాలకు సంబంధించిన ప్రతి సమస్యను తీర్మానానికి ఈ లేఖన భాగము సరిపోదు; కానీ, దాన్ని వెంబడించినట్టయితే, అది అనేక సమస్యలను పరిపూర్ణస్తుంది.

ఇది చెప్పినమీదట, అది అభిప్రాయమైనా, విశ్వాసానికి సంబంధించిన విషయమే అయినా, ఒక సహాదరునితో భేదాభిప్రాయం కలిగియున్నప్పుడు, ఈ లేఖన భాగంనుండి కొన్ని సూధారణ సూత్రాలను మనం లాక్షోప్పచ్చు. పరిస్థితి ఏదైనా సరే, యతరులతో మనం ఎప్పుడు ఏకీభవించకపోయినా, సహాయపడే సూత్రాలు యిక్కడున్నాయి. ఇక్కడ కన్నించే సూత్రాలు కేవలం సంఘాలకు మాత్రమే కాదు, అవి వివాహోలకు, కుటుంబాలకు, సమాజాలకు సహాయంగా ఉంటాయి. రోమా 14కు సంబంధించిన మన పరాన్నామి మగించిన పిమ్మట, కొన్ని సలహోలను, అన్ని పరిస్థితులకు సరిపోయే సూత్రాలు కొన్నింటిని యిస్తాను. (“విడిపోకుండ భిన్నాభిప్రాయం కలిగియుండడం” అనే పాఠాన్ని చూడు.)

ప్రాథమిక పూర్వ సిద్ధాంతం (14:1-4)

మన మూల వాక్యాన్ని పరిచయం చేసే సమయమిది. ఈ లేఖన భాగం సహజంగా మూడు భాగాలుగా విభాగింపబడుతుంది: 14:1-12; 14:13-23; మరియు 15:1-13. ఈ విభాగాలకు సంబంధించిన కీలక తలంపులు ఈ విధంగా సంగ్రహం చేయవచ్చు: (1) ఒకనినొకడు అంగీకరించండి (14:1), (2) ఒకనికొకడు క్షేమ్యాభిప్పద్ధి కలుగజేసినానండి (14:19 చూడు), మరియు (3) ఒకనినొకడు సంతోషపరచుకొనండి (15:2). ఆ పాఠాన్ని జ్ఞాపకం చేసేది 14:1-4 కేంద్రికృతమైయుంది. ఈ వచనాలలో ఈ పూర్తి భాగము యొక్క ప్రాథమిక పూర్వ సిద్ధాంతాన్ని మనం కనుగొంటాం (ఇది మొదటి భాగం యొక్క చర్చనీయాంశమైయుంటుంది). ఈ లేఖన భాగం యిలా ఆరంభచౌతుంది, “విశ్వాసము విషయమై బలహీనుడైనవానిని చేర్చుకొనుడి” (14:1ఎ; నొక్కి చెప్పింది నాది). తరువాత, మనం భాగము చివరికి చేరినప్పుడు, మనమిలా

చదువుతాం, “కాబట్టి క్రీస్తు మిమ్మును చేర్చుకొనిన ప్రకారము దేవునికి మహిమ కలుగునట్టు మీరును ఒకనినొకడు చేర్చుకొనుడి” (15:7; నొక్కి చెప్పింది నాది). ఈ పారాన్ని జ్ఞాపకం చేయడంలో, హౌలుచే వర్ణింపబడిన అనంగీకారాన్ని మొదటిగా చూచి, ఆ తరువాత “ఒకనినొకడు అంగీకరించడాన్ని” ఆలోచిచ్చాం.

భిన్నాభిప్రాయం (1, 2 వచనాలు)

“విశ్వాసము విషయమై బలహీనుడైనవానిని చేర్చుకొనడి, అయినను సంశయము లను తీర్చుటకు వాడములను పెట్టుకొనవద్దు” అంటూ హౌలు ఆరంభించాడు (14:1). మొదటిగా ఉధృవించే ప్రత్యు ఏమంటే, “‘విశ్వాస విషయములో బలహీనుడు’ అన దంలో హౌలు భావమేమి?” గ్రీకు మూలంలో “faith” అనేదానికి ముందు definite article వచనం 1లో ఉంది (KJV; McCord చూడు). క్రొత్త నిబంధనలో “the faith” అనే ప్రయోగం యేసునందలి విశ్వాసాన్ని కేంద్రంగా నిలిపి చేసే ఉపదేశాన్ని సూచిస్తుంది (ఉదాహరణకు, గలతియులకు 1:23 చూడు). గనుక, “విశ్వాస విషయమై బలహీనుడంటే,” లేఖనముల పరిజ్ఞానము లోపించిన (క్రొత్తగా మారిన) వానిని సూచిస్తుంది. “విశ్వాస విషయము బలహీనుడుగా” వర్ణింపబడినవాడు - క్రొత్త నిబంధనలో బోధింపబడిన క్రీస్తునందలి స్వాతంత్యమును నిశ్చయంగా గ్రహించనివాడై యుంటాడు.

ఎదియెలాగున్నా, మూల వాక్యం గుండా మనం వేళ్ళటప్పుడు, “విశ్వాసము” అనే ఈ పదం ఈ పత్రికలో ఉపయోగింపబడినదానికి కొంతవరకు వ్యత్యాసంగా వాడబడి నట్టుంది. ఉదాహరణకు, హౌలు యిలా అన్నాడు, “నీకున్న విశ్వాసము దేవుని యెదుట నీ మట్టుకు నీవే యుంచుకొనుము” (22వ వచనం). మరో మాటల్లో చెప్పాలంటే, నీ సొంత “విశ్వాసాన్ని” జాగ్రత్తగా ఉంచుకో. క్రీస్తునందలి తమ విశ్వాసం తమకే ఉంచుకోమని హౌలు ఎన్నడూ చెప్పలేదు. గనుక ఇక్కడ “విశ్వాసమనేదానికి” వేరే అర్థంతో మాటల్లాడు. “విశ్వాసం” pistis నుండి తర్జుమా చేయబడింది, పూర్వంగా బోధించబడి ఒప్పింపబడినట్టి ఆర్థం యిస్తుంది.¹¹ ఒకడు బోధింపబడడానికి సంబంధించి వాక్యం ముందు స్వాభావికమయ్యాంది కాదు; అది సందర్భంనుండి సరఫరా చేయబడాలి. రోమా పత్రికలో ఎక్కువ భాగం, “విశ్వాసము” అనే యేసుక్రీస్తునందలి విశ్వాసాన్ని సూచించడానికి హౌలు ఉపయోగించాడు; కానీ రోమా 14లో, చర్చలో ఉన్న అంశానికి సంబంధించి బలీయమైన వ్యక్తిగత ఒప్పుదలను ప్రాథమికంగా సూచిస్తుంది.

బలీయమైన ఈ వ్యక్తిగత ఒప్పుదల దేవుని వాక్యంమీద ఆధారపడియుండవచ్చు లేదా దేవుని వాక్యాన్ని కొంత అప్పార్థం చేసికొన్న దానిమీద ఆధారపడియుండవచ్చు. ఒక వ్యక్తి తన జీవితాంతము బోధింపబడిన దానిమీద అది ఆధారపడియుండవచ్చు లేదా ఏ సందేశపు మూలాధారం మీదగాని తప్పగా సందేశం అందింపబడిన దానిమీద గాని ఆధారపడియుండవచ్చు. అది మూలం ఏదైయున్నా, ఒప్పింపబడిన వ్యక్తి అది సత్యమని యథార్థంగా నమ్ముతాడు.

అప్పుడు, ఈ లేఖన భాగంలో, “విశ్వాసంలో బలహీనుడు” అంటే, ఒక ప్రత్యేకమైన

నమ్మికయందు ఒక సహోదరుడు ఎంత యథార్థవంతుడైనా, అతని ఒప్పుదలలో ఏదో యొక తప్పు ఉంది. “విశ్వాసమందు బలవంతుడైనవాడు” ఈ ప్రత్యేకమైన విషయంలో తన ఒప్పుదల సరిట్యైనష్టైదెయియంటుంది.

ఈ చర్చ 2వ వచనంలో కొనసాగుతుంది: “[విశ్వాసమందు ‘బలవంతుడైన’] ఒకడు [మాంసంతో సహ] సమస్తమును తినవచ్చునని నమ్ముచున్నాడు, మరియుకడు బలహీనుడై యుండి, కూరగాయలనే తినుచున్నాడు” ఆరోగ్య కారణాలను బట్టి కొందరు మాంసం తినడం మానివేస్తారు. అయితే ఈ వచనం మతపరమైన పట్టింపులను చర్చిస్తుంది, ఆరోగ్య సంబంధమైన అక్కరలను కాదు. ముందుగా గుర్తించినట్టే, ఈ కూరగాయలు తినేవారు ధర్మశాస్త్ర నియమానికి అనుకూలం కాని మాంసాన్ని నిరాకరించేది యుదామతంనుండి త్రిస్తవులైనవారు కావచ్చు. ఒకవేళ ఈ కూరగాయలను తినేవారు అన్యజనులలోనుండి వచ్చిన త్రిస్తవులే కావచ్చు ఎందుకంటే మార్కెట్లలో అమృతదే కొంత మాంసం విగ్రహములకు అర్పించినదినుండి వచ్చిందని వారెరుగుదురు.

విగ్రహములకు బలియర్పించబడిన మాంసము మార్కెట్లలోనికి ఎలా పశ్చంది? విగ్రహ సంబంధమైన ఆరాధకడు జంతువును ఆలయంలోనికి కొనిపోయాడు. అక్కడ అది విగ్రహానికి ప్రతిష్ఠింపబడింది. యాజకుడు దానిని వధించి ప్రత్యేకమైన ముక్కలను బలిపీరం మీద ఉంచుతాడు. తన కొరకు ఉద్దేశింపబడిన దానిని యాజకుడు వేరుగా ఉంచుకుంటాడు. మిగిలినది మార్కెట్లకు పంపుతాడు. అన్యజనులలోనుండి త్రిస్తవులైనవారు విగ్రహాధనయందు పెంచబడ్డారు. గనుక విగ్రహంతో సంబంధం లేకుండ ఆ మాంసాన్ని వారు తినడం కష్టహోతుంది (1 కొరింథియులకు 8:7 చూడు).¹² క్షేమకరమైన పక్కంగా ఉండడానికి, వారిలో కొందరు మాంసాన్ని పూర్తిగా మానివేశారు.

“బలహీనమైన” సహోదరుడు ధర్మశాస్త్రాన్ని అనుసరించగోరే యూదుడైయున్నట్టు యితే, “బలవంతుడైన” సహోదరుడు యికనేమూత్రం మోషే ధర్మశాస్త్రంచే బంధింపబడి నవాడు కాదని గ్రహించిన త్రిస్తవుడైయంటాడు (రోమా 7:4, 6 చూడు). మాంసానికి ధర్మశాస్త్ర సంబంధమైన నియమం అవసరముండదు. “బలహీనుడైన” సహోదరుడు విగ్రహమునకు బలి అర్పించిన మాంసం విషయంలో అమితంగా అక్కర చూపుతాడు, “బలవంతుడైన” సహోదరుడు విగ్రహం వట్టిదనే గ్రహింపుగలవాడు (1 కొరింథియులకు 8:4 చూడు), అందువలన, జంతువును విగ్రహానికి బలి అర్పించినంత మాత్రాన అది మాంసాన్ని మార్చివేయదు. కొంచెం సేపటికి, రోమా 14లో, “[బోంచనానికి సంబంధించి] ఏదియు నిషేధింపదగినది కాదు” (14 వచనం; మార్కు 7:19 చూడు). పోలు తిమోతికి ప్రాసిన మొదటి పత్రికలో, “దేవుడు సృజించిన ప్రతి వస్తువు” మంచిది “కృతజ్ఞతాస్తుతులు చెల్లించి పుచ్చుకొనినయెడల ఏదియు నిషేధింపతగినది కాదు” (1 తిమోతి 4:3, 4) అని అతడన్నాడు. మాంసం తినడానికి సంబంధించి, “బలవంతుడైన” సహోదరుడు దీన్ని అర్థం చేసికొంటాడు. “బలహీనుడైన” సహోదరునికి ఈ జ్ఞానము మరియు అంతర్ దృష్టి లోపిస్తుంది (1 కొరింథియులకు 8:7 చూడు).

“మనస్సాక్షి” (*suneidesis*)కి గ్రీకు పదం రోమా 14:1-15:13లో కన్నించదు,

కాని ఆ భావన అక్కడుంది. “బలహీనుడైన” అనేదాన్ని 14:2లో “సున్నితమైన మనస్సాక్షిగలవాడు” అని NLT తర్వాత చేస్తుంది.¹³ “బలహీనుడైన” సహోదరుడు మనస్సాక్షి ప్రకారం మాంసం తినలేకుండివాడు, “బలవంతుడైన” సహోదరుడు దాన్ని తినడంలో మనస్సాక్షిని ఉల్లంఘించడు.

సహాలు (1, 3, 4 వచనాలు)

1. సూత్రం. అభిప్రాయానికి సంబంధించిన విషయాల్లో భేదాభిప్రాయాలున్నప్పుడు, మనం ఒకరినొకరం ఎలా ట్రీట్ చేసికోవాలి? పోలు మొదటిగా “బలవంతుడైన” సహోదరుని పోటీకి పిలిచాడు: “విశ్వాస విషయమై బలహీనుడైనవానిని చేర్చుకొనుడి” (14:1ఎ; నొక్కి చెప్పింది నాది). “చేర్చుకొనడం” అనేది *proslambano* నుండి వచ్చింది. “ఒకని చెంతకు తీసికొను” (*pros* [“కు”] + *lambano* [“తీసికొను”]). “చేర్చుకునేవాడు శ్రద్ధ తీసికొని ఆహ్వానించుటను” సూచిస్తుంది.¹⁴ మా సహావాసములోనికి అంగీకరించుడి, సంగులూకయు, సందేహింపకయు, తెరచిన హృదయములతోను, కరములతోను అంగీకరించుట.

ఆతని అభిప్రాయముల మీద తీర్పు తీర్చడానికి కాదు. “అయినను సంశయములను తీర్చుటకు వాడములను పెట్టుకొనవద్దు” (1ఓ వచనం). అంటే, తాను ఎంతటి తప్పులో ఉన్నాడో చూపే అవకాశం కొరకు అతనిని నీ సహావాసమునకు ఆహ్వానించవద్దు అని భావం. “వివాదమును పెట్టుకొనడానికి ... ఆహ్వానించవద్దు” అని JB అంటుంది. ఒక ఉదాహరణ గుర్తొస్తుంది. శుక్రవారం మాంసం తినడం తప్పని ఒక మతశాఖ అంటున్న దాన్ని ఆలోచిద్దాం. ఆ మతశాఖలో పట్టి పెదిగిన ఒకని కనప్పర్ చేసినట్టు ఊహించు. ఈ మనమ్ముడు బాప్పిస్తుమను నీటినుండి వెలుపలికి వస్తుండగా, అతని ప్రక్కకు తీసికొనిపోయి శుక్రవారం మాంసం తిన నిరాకరించడం బుద్ధిహీనత అంటూ అతనికి ఉపన్యాసం యివ్వాలా? తప్పకుండ కాదు. క్రీస్తు అతడు సున్నితమైన శిశువు. అతనికి ఆహ్వానపు కొగలింత కావాలి, కాని మాటలతో ముఖాన్ని కొట్టడం కాదు. కాలం గడిచేకొర్చి ఆ విషయం మీద అతనికి ఆత్మ సంబంధమైన అవగాహన కలుగుతుంది, కాని అతనికి మొదటిగా కావలసింది అంగీకారం.

2. వర్తింపు: ఒక సహోదరుని అంగీకరించడమనే భావన 15:7లో విస్తరింపజేయ బడింది, “బలవంతులో” లేక “బలహీనులో” క్రైస్తవులందరు యిందు చేర్చబడ్డారు. “బలవంతుని” “బలహీనుడు” చేర్చుకొనడం అంటే అర్థమేమి, “బలహీనుని” “బలవంతుడు” చేర్చుకొనడమంటే అర్థమేమి?

వచనం 3లో పోలు మొదటిగా “బలవంతుని” సంబోధించాడు: “తినువాడు తిననివాని తృణీకరింపకూడదు” (14:3ఎ). “తృణీకరింపకూడదు” అనేది బలీయమైన పదం (*exoutheneo*) అంటే “సంపూర్ణంగా తృణీకరించు” అని అర్థమిస్తుంది, మరొకని ఎవడూ కాదన్నట్టు చూచు (*ex* [“వెలుపట”] + *oudeis* [“అల్పాడు”]).¹⁵ ఇతర క్రైస్తవులకంటే తాము ఎంతో వెలిగింపబడినవారైనట్టు ప్రచరించుకున్నవారిని గూర్చి నేను చదివాను. తిరస్కారము, అపహ్యము పేజీలు కారిపోయాయి. ఒక విషయంలో

నీవు “బలవంతుడవైయున్నట్టు” తలంచుతున్నావా? “నీతో ఏకీభవించని” సహాదరుని విరుద్ధ భావంతో చూడవద్దని పోలు అంటున్నాడు.

తరువాత, “బలహీనుడని” తాను పేరుపెట్టినవానివైపుకు పోలు తిరిగాడు: “తినివాడు తినువానికి తీర్పు తీర్పుకూడదు” (3ఖి వచనం). అధ్యాయం 14లో పోలు ఎక్కువగా తీర్పు తీర్పే విషయం మాటల్లాడాడు (1, 3, 4, 10, 13¹⁶ వచనాలను చూడు). “తీర్పు తీర్పు” అనేది *krino*, తీర్పు తీర్పు అంటే “తీర్పానించు” అని అర్థం.¹⁷ *Krino* ప్రతిసారి వ్యతిరేక భావంతోనే ఉపయోగించలేదు. ఉదాహరణకు, రోమా 14లో, వచనం 5నందు “regards” అనియు, వచనం 13లో “determine” అనియు ఉంది. ఈ వర్ణనకు ఎవరు సరిపోతారో తీర్పానించకుండ రోమా 16:17లోని పోలు ఆదేశానికి లోబడలేం. ఏదియొలగున్న *krino* అనేది తరచుగా వ్యతిరేక రూపంలోనే వాడబడుతుంది - అనుకూలంగాని తీర్పు చెప్పడంలోగాని, విమర్శించడంలో గాని, తప్పు కనిపెట్టడంలో గాని మరియు/లేక శిక్ష విధించడంలో గాని యిది ఉపయోగింపబడుతుంది. ఇప్పటి సందర్భం అట్టిదే. 14:3బిలో (మాంసము తినక) “మానినవాడు తినువానిని విమర్శించి వానిపై తీర్పు చేయవద్దు” అని AB అంటుంది.

ఫలాని ఆవరణ తప్పు అని నీవు నమిన్సట్టయితే, నీతో ఏకీభవించని ఎవనిపట్లనైనా నిర్ణయగాను అనహనముగాను ఉండడం సులభం. ఇతర క్రైస్తవుల తప్పును ఎత్తి చూపడానికి సమర్పించబడిన పత్రికలను నేను చదివాను. వీటిలో కొన్ని బహు కరినంగాను తీర్పురి స్వరంతో పలికాయి.

“దేవుడతనిని చేర్చుకొను” గనుక సహాదరునికి తీర్పు తీర్పుట మానుకుండాం (14:3సి). ఒకడు క్రైస్తవ సహాదరుడుగా మారినప్పుడు, దేవుడతనిని తన బిడ్డగా అంగీకరించాడు. వచనం 1లో “చేర్చుకొనుడి” అనడానికి ఉపయోగించబడిన గ్రీకు పదమే యిక్కడ కూడ ఉపయోగించబడింది: దేవుడే అతనిని అంగీకరించినట్టయితే, మనమును అతనిని అంగీకరించవలసిందే అనే తలంపు యిక్కడ గుహమైయుంది. Jimmy Allen యిలా అన్నాడు, “క్రీస్తు మనలను ... ఆహ్వానించాడు” ... మనమును “ఒకరిపట్ల ఒకరికి అదే శ్రద్ధ చూపవలసియుంది.”¹⁸

క్రైస్తవులు కానివారిని మన సహావసంలోనికి ఆహ్వానించుమని పోలు సలహా యివ్వేదు అతడు సూచిస్తుంది దేవుడు చేర్చుకున్న ప్రజలు (3 వచనం): దేవుని సేవకులు (4 వచనం), ప్రభువునకు చెందినవారు (8 వచనం), మరియు క్రీస్తునందు సహాదరులు (10 వచనం).

అప్పుడు తన పారకులను అపోస్తలుడు యిలా అడిగాడు, “పరుని సేవకునికి తీర్పు తీర్పుటకు నీవెవడవు?” (4ఎ వచనం). “సేవకుడు” అని తర్జుమా చేయబడిన పదం (*oiketes*) “సేవకుడనేదానికి” సాధారణమైన పదం కాదు; ఇది “యిల్ల” అనే పదంనుండి తీయబడింది (*oikos*).¹⁹ *Oiketes* ఇంట దాసుని సూచిస్తుంది. నీ యింట దాసుడు నీకు ఉన్నాడనుకుండాం. అతడు సంపత్తురాల తరబడి నీ యింట పని చేస్తున్నాడు. నీ యింటిని దర్శించ వచ్చిన ఒకడు నీ సేవకుడు చేసే పని తీరును విమర్శించితే ఎలాగుంటుంది? నీవు దానికి ఎలా స్వందించుతావో? అతని అభిప్రాయం

కాదు నీ ఆభిప్రాయమే పని చేస్తుందని బహు సున్నితంగా అతనికి చెప్పుతావనుకో. “అతడు నిలిచియుండుటయైనను, పడియుండుటయైనను అతని సొంత యజమానుని పనియేనని” శాలు అంటున్నాడు (4ఓ వచనం).

గ్రహించడానికి సందేశం సరళమైనదే. నీవు నేను దేవుని సేవకులమైయున్నాం. మన సేవాకత్యానికి సంబంధించిన లెక్క ఒకనాడు దేవునికి మనం చెప్పవలసియుంటుంది (10ఓ-12 వచనాలు చూడు). ఎవడు “నిలిచియుంటాడు లేక పడియుంటాడు నేది” దేవుడు తీర్మానిస్తాడు. ఈ మధ్య కాలంలో ఒకనినై ఒకడు తీర్పు తీర్పుడానికి న్యాయపీరం మీదికి ఎక్కువలసిన పని మనకు లేదు.²⁰ రోమా 12ను చదివినప్పుడు, పగ తీర్పుకొనడం దేవుని పని గనుక మనం పగతీర్పుకోకూడదు అని గుర్తించాం (19 వచనం). మనం తీర్పు తీర్పునూ కూడదు ఎందుకంటే అది దేవుని పనియని శాలు యిక్కడ అంటున్నాడు. ఘలాని వ్యక్తి నశించిపోతాడా, రక్షింపబడతాడా? అని ఎవరో ఒకప్పుడు Batsell Barrett Baxter ను అడిగాడట. “తప్ప వ్యక్తిని నీవు అడుగు తున్నావు. జనులను పరలోకానికి గాని నరకానికి గాని పంపే పని దేవునిది” అని సహాదరుడు Baxter బదులిచ్చాడట.²¹

నమ్మికుకు సంబంధించిన నోట్సు శాలు యిక్కడ చేయాడు. “అతడు నిలిచియుండుట రైనును పడియుండుటయైనను అతని సొంత యజమానుని పనియే” అని అన్న తరువాత “అతడు నిలుచును, ప్రభువు అతనిని నిలువబెట్టుటకు శక్తిగలవాడు” (14:4సి; నొక్కి చెప్పింది నాది). ఈ సేవకుడు శ్రద్ధగా సేవ చేస్తున్నట్టు ఈ ప్రతిపాదన ఉపాస్తుంది. అతని సహాదరులు అతనిని చులకనగా చూచినా లేక అంగీకరింపకపోయినా, దేవుడు అతనిని యింకను అహోనించుతూ, స్థిరంగా నిలవడానికి అతనికి సామర్థ్యం కలిగించును అనేది శాలు పాయింటు.

నొక్కి చెప్పడం

“బలవంతులు” “బలహీనులను” చేర్పుకోవలసిందిగా చెప్పబడ్డారు. వారిని హీనంగా చూడుటకు కూడ సూచింపబడ్డారు. “బలహీనులు” “బలవంతులను” చేర్పుకోవలసిందిగా కూడ శాలు సూచించాడు (15:7 చూడు). మరియు వారు తమ సహాదరులకు తీర్పు తీర్పికూడదు. “నేను బలవంతుడనో, బలహీనుడనో తెలిసికొనేది ఎలా?” అని ఒకరు అడుగుచ్చా. బలమైన మనస్సుగల వ్యక్తులు తాము “బలవంతులని” తలంచుటంటారు. (తాను “బలహీనుడై సహాదరుడని” తనను గూర్చి చెప్పుకొన్న క్రెస్తుడు గుర్తొస్తున్నాడు.) ఒకనినొకడు అంగీకరించడానికి సంబంధించి, అనేక విషయాలలో, నీవు “బలవంతుడవో” “బలహీనుడవో” అనేది పెద్ద తేడా ఉండదు. (“బలవంతుడవైన” సహాదరుడవని నిన్నుగూర్చి నీవు తలంచుకొన్నట్టుయితే, మంచిది. మనం మూల వాక్యం గుండా వెళ్లుతున్నట్టుయితే, బలవంతులైనవారికి ఎక్కువ బాధ్యత ఉన్నట్టు మనకు కన్చిస్తుంది.) “బలవంతుడైనా,” “బలహీనుడైనా” ప్రతి క్రెస్తవునికి యివ్వబడిన సందేశం ఒక్కటే, “ఒకనినొకడు చేర్పుకొనుడి” (15:7 చూడు)!

ముగింపు

అభిప్రాయ భేదాలన్నప్పుడు, ఒకరిపట్ల ఒకరు ఎలా ప్రవర్తించవలెనో పొలు త్రిస్తులకు ఈ భాగంలో ఉపదేశించవసాగాడు. ఈ మూల వాక్యంనుండి రెండు పారాలు నీతో నిలువబోతాయి. అభిప్రాయాలమీద ఏకీభావం కుదరసప్పుడు ఎలా ప్రవర్తించాలో మొదటిగా రోమా 14:1-15:13 తెలుపుతుంది. మరొక పరిస్థితికి కూడ కొంత వర్తింపు చేయవచ్చు, కాని అభిప్రాయముల మీద ర్ఘష్టి నిలిపిన సంగతి మరచిపోకు. రెండవది, క్రీస్తునందున్న మన సహోదర సహోదరీలను చేర్చుకొనడాన్ని గూర్చి ఎక్కువగా నేర్చుకొనడం ఈ మూల వాక్యం యొక్క ఉద్దేశమైయుంది. మనతో ఏకీభవించివారిని మనం గౌరవించవలసియుంటుంది. “సహోదరులు ఐక్యత కలిగి నివసించట ఎంత మేలు! ఎంత మనోహరము!” (కీర్తన 133:1).

సువార్తకులకు, ఉపదేశకులకు నిశట్టు

ఈ పారము మరియు “బకనికాకడు తీర్పు తీర్పుకుడి” అనేది ఒకే పారంలోని రెండు భాగాలైయున్నాయి.

సూచనలు

¹రోమా 14 యూదులు, అన్యజనులని ప్రస్తావింపకపోయినా, ఈ అధ్యాయం యూదులు, అన్యజనుల సమస్యగా ఎక్కువమంది ఎందుకు చూస్తారో ఆశ్చర్యంగా ఉంది. ఈ చర్చ అంతంలో బలవంతులు, బలహిసులనడం ఆపి యూదులు అన్యజనులని చోటు చూచ్చాడు (15:8-12 చాప). ²“కాగా మనమికమీదట ఒకనికొకడు తీర్పుతీర్పుకుండయు” అని 14:13లో ఉన్నందున రోములో ఒకనికాకడు తీర్పుతీర్పుకొనటున్నట్టు భావించారు. అయినా, అందులో పొలు తన్న చేర్చుకుస్తున్నాడన, అది సాధారణ ఉపదేశమని సూచిస్తుంది. ³“Kosher” (హెబ్రీ పదంనుండి “తిగిన”) అంటే, యూదుల భర్తుశాస్త్రం ప్రకారం సిద్ధపరచిన ఆహారమని అర్థం. ⁴నేడు “vegan” అనే పదం: మాంసములను, పాల పదార్థములను, గుడ్చులు తినివానిని సూచిస్తుంది. “శాకాచర్లి” అనేది పరిచయ పదం. ⁵Richard A. Batey, *The Letter of Paul to the Romans, The Living Word Commentary* (Austin, Tex.: R. B. Sweet Co., 1969), 165. ⁶రోమా 14లో అనేక తర్వాతమాలు “అభిప్రాయము” లేక “అభిప్రాయములు” అని వాడాయి. ఉదాహరణకు, పచసం 5లో, “ప్రతిపాదు తన సొంత అభిప్రాయము కలిగియుండ స్వాతంత్రుదైయుండవలనని” JB అంటుంది. ⁷G. Schrenk, “dialogismós,” in Geoffrey W. Bromiley, *Theological Dictionary of the New Testament*, ed. Gerhard Kittel and Gerhard Friedrich, trans. Geoffrey W. Bromiley, abr. (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1985), 156. ⁸ఈ భావన అనేక విధాలగా వ్యక్తపరచ బడింది. మొదటివాడు Augustine. (Warren W. Wiersbe, *The Bible Exposition Commentary*, vol. 1 [Wheaton, Ill.: Victor Books, 1989], 559.) ⁹Douglas J. Moo, *Romans*, The NIV Application Commentary (Grand Rapids, Mich.: Zondervan Publishing House, 2000), 453. ¹⁰రోమా 14:1-4ను నవ యుగానికి పరింపజేయకుండ చర్చించడం అసాధ్యం. నేను జీవిస్తున్న ప్రాంతంలోని అభిప్రాయాల పెరకు ఉదాహరణమును పరిచించేశాను. ఆ పనిలో తప్పిపోయి ఉన్నయొదల నన్ను క్షమించండి.

¹¹“నమకుం” మరియు “విశ్వాసం” అను వాటిష్టు ఉన్న వివరమను రోమా 1వ భాగమలోని “అనలు విషయం (1:16, 17)” అనే పారంముండి రిహ్యు చేయము. ^{12a}విగ్రహ క్రమిలో మాంసం అంటేంచబడింది కొండరు తమాశాగా అన్నారు. ¹³అనేకమంది తర్వాతమారులు అధ్యాయం 14 తరువాత భాగంలో “మనస్సాక్షి” అనే పదాన్ని వాడారు.

ఉదాహరణకు, పచనం 22లో “మనస్సుక్కి” అని NEB అంది; 20, 21, 23 పచనాలను AB వాడింది; 20, 23 పచనాలలో Phillips వాడింది.¹⁴ W. E. Vine, Merrill F. Unger, and William White, Jr., *Vine's Complete Expository Dictionary of Old and New Testament Words* (Nashville: Thomas Nelson Publishers, 1985), 511. (హైక్యూ చెప్పింది లాది.)¹⁵ Ibid., 163. ¹⁶ త వాక్క ఫాగమలో చూచిన విధంగా, రోమా 14లోని యాతర వాక్యాలలో గ్రికులోని *krino* (“judge”) అనేది ఉంది, కానీ అంద్రములో “judge” అనే పదం కనిపించదు.¹⁷ Vine, 336. ¹⁸ Jimmy Allen, *Romans, The Clearest Gospel of All* (Searcy, Ark.: By the author, 2005), 287. ¹⁹ Vine, 562. ²⁰ శిష్టాంతవరమైన దోషములపట్టను (రోమా 16:17), దుర్బీతిపథ్యము తీర్చు చేయలనిందిగా పిలుతునిష్టబడ్డం (1 కొరింథియులకు 5). ఇది పొలు ఉపదేశాన్ని వృత్తిరేకించదు.

²¹ 1955 ప్రాంతంలో Batsell Barrett Abilene Christian College lectureship⁶ చెప్పుతుండగా నేను విన్నాను.